

Overweeghuis Nijmegen Arnhem

*Tijdelijke opvang van vrouwen die overwegen om uit de
(straat) prostitutie te stappen*

Stichting Overweeghuis Nijmegen Arnhem

KVK 84861622 | Groesbeekseweg 235 | 6523 NW Nijmegen

RSIN: 863421040 | IBAN: NL43 TRIO 0320 4383 76

Website: <https://overweeghuisnijmegenarnhem.com>

Contactadres:

Nanda Olde (voorzitter) | 06-10300959 | nanda.olde@gmail.com

Photo cover by Priscilla Du Preez on Unsplash

Inhoudsopgave

1 - Waarom een Overweeghuis?	4
Visie	4
Missie	4
Doelstelling	5
2 – Hoe ziet het Overweeghuis eruit?	6
Inhoud van de interventie	6
Begrenzing en veiligheid	6
3 – Wie werken er?	8
Vrijwilligers	8
Projectondersteuning	8
Bewaking	8
4 – Bestuur en samenwerkingspartners	9
Stichtingsbestuur	9
Taken	9
Adviesraad	9
Samenwerkingspartners	9
Evaluatie	10
5 – Financiën	11
Fondsenwerving en besteding	11
Begroting	11
Jaarbegroting voorlopig	12
Bronnen	13

1 - Waarom een Overweeghuis?

Voor vrouwen die vastlopen in de prostitutie of die slachtoffer zijn van mensenhandel zijn er organisaties die op een professionele en betrokken manier willen helpen. Toch blijkt uit onderzoek (Daalder, 2015) dat deze doelgroep weinig gebruik maakt van het zorgaanbod. Dit komt omdat een belangrijk onderdeel mist in de keten: de stap naar reguliere hulpverlening is vaak te groot en vrouwen missen een drempelloze, kleinschalige en *kortdurende* opvang waar zij enige tijd kunnen verblijven om zich te bezinnen en om verdere hulpverlening of een andere vorm van inkomsten te zoeken.

Het Overweeghuis zal deze missende schakel in de keten zijn. Vrouwen hebben in dit Overweeghuis een veilige en rustige plek, waar ze op adem komen en waar motiverende gesprekken worden gevoerd, gericht op herstel. In rustiger vaarwater, loskomend van de dagelijkse dwang voor inkomsten, kunnen ze beter beslissen over hun toekomst en nadenken, samen met vrijwilligers en professionele zorgverleners, welke stappen gezet moeten of kunnen worden om uit de prostitutie te kunnen stappen.

De problematiek die prostitutie met zich meebrengt en de zorg voor vrouwen die hierin vastlopen wordt zowel in Arnhem als in Nijmegen ervaren. De samenwerking tussen deze twee steden heeft op andere plekken ook zijn vruchten afgeworpen. In contacten met beide gemeenten blijkt dat een samenwerking ook op dit terrein versterkend kan werken. We gaan ervan uit dat het Overweeghuis zowel voor vrouwen uit Arnhem als uit Nijmegen een toevluchtsoord kan zijn, waarbij het Overweeghuis uiteindelijk een regiofunctie kan vervullen.

Zowel in Arnhem als Nijmegen is een tippelzone, naast ongeveer 40 ramen in Nijmegen. Vrijwilligers, van bijv. Huis op de Muur in Nijmegen, bezoeken regelmatig deze vrouwen. Ook zij juichen het initiatief van het Overweeghuis toe. 'Het zou heel fijn zijn als er een plek komt waar tijd en rust is. De meeste vrouwen balen van hun werk maar zien niet hoe zij eruit kunnen stappen. Dit is echt een ontbrekende schakel, dat ze eerst in alle rust kunnen nadenken over volgende stappen', zo zegt een vrijwilliger.

Visie

In een stad die zorg draagt voor haar burgers is er ook oog voor vrouwen die vastlopen in het werk van de prostitutie. Een vrouw moet haar eigen toekomst kunnen bepalen. Wanneer dat niet kan, vanwege omstandigheden of door dwang van anderen, moet er een mogelijkheid zijn om uit die situatie te kunnen stappen. Dit kan door het bieden van een plek waar de vrouwen met respect worden behandeld en waar hulp en rust is om na te kunnen denken over wat ze willen. De keuzevrijheid van de vrouw is daarbij leidend.

Missie

Wij – een burgerinitiatiefgroep – zijn mensen die, vanuit betrokkenheid met de doelgroep en vanuit werkervaring, vinden dat deze kwetsbare groep geholpen moet worden met een *veilig, laagdrempelig* en *kortdurend* verblijf in een Overweeghuis.

Dit zal een tijdelijke opvang zijn waar vooral vrijwilligers werken die betrokken zijn op de vrouwen, die gezamenlijk een netwerk vormen en die gericht zijn op het bevorderen van de zelfbeschikking van de vrouw.

Doelstelling

Het Overweeghuis heeft tot doel vrouwen die zijn vastgelopen in de prostitutie in de gelegenheid te stellen hun situatie te overwegen om zo een keuze te kunnen maken voor hun toekomst. Dit overwegen kan door het bieden van rust, veiligheid en ondersteuning bij het vinden van (nieuw) toekomstperspectief door onder andere een netwerk van vrijwilligers en enige professionele ondersteuning.

Het Overweeghuis is een voorziening die nu ontbreekt in de regio. Inmiddels zijn er in Nederlands twee Overweeghuizen gerealiseerd, sinds 2019 in Groningen, en sinds 2020 in Utrecht. Ook in Amsterdam en Heerlen worden Overweeghuizen opgezet. De resultaten van de Overweeghuizen die al draaien laten zien dat de opzet van een Overweeghuis ook in onze regio de gewenste ontbrekende schakel is. Tussentijdse evaluatie vindt minimaal eens per jaar plaats. Alle subsidiënten ontvangen de jaarlijkse evaluatie.

2 – Hoe ziet het Overweeghuis eruit?

Er is een beoogd pand in de nabijheid van Nijmegen, wat qua grootte en ligging uitstekend geschikt is voor dit doel: goed bereikbaar vanuit binnenstad Nijmegen en station Nijmegen en toch met voldoende afstand van de binnenstad van Nijmegen en Arnhem om rustig overwegen mogelijk te maken. De plannen rondom dit huis moeten nog bevestigd worden, maar dit huis biedt voldoende gelegenheid om er een tijdelijke rustplek te creëren.

- In dit Overweeghuis is plaats voor 5-6 vrouwen, voor een periode van 2 à 3 maanden. Dit betekent dat op jaarbasis plaats is voor zo'n 20-24 vrouwen.
- In dit Overweeghuis wordt op een laagdrempelige en liefdevolle manier rust geboden om over een toekomst na te denken.
- Er is voldoende ruimte voor privétijd, er zijn voldoende gezamenlijke ruimtes en er is ruimte voor inwoning van ondersteunend echtpaar en slaapwachten.
- In het huis wordt gewerkt vanuit bepaalde waarden: we willen een thuis zijn, waar opbouwend en met passie wordt gewerkt en geleefd, en waar ieder mens wordt beschouwd als uniek, die door aandacht tot bloei kan komen.

Inhoud van de interventie

- Om tot een goede overweging te komen zal een vrouw enig perspectief moeten gaan krijgen voor haar nabije toekomst. Om dat perspectief in verschillende domeinen van haar leven gestalte te geven zullen belemmeringen in kaart gebracht moeten worden.
- Daarom wordt de onderliggende problematiek in kaart gebracht (denk aan verslavingsproblematiek, ongedocumenteerdheid, taalbarrières, afstand tot de reguliere arbeidsmarkt etc), zodat passend vervolg gevonden kan worden. Hierbij wordt samengewerkt met uitstapprogramma's, hulpverleners en gemeente.
- Naast professionele hulp wordt voor iedere gast een vrijwilliger gezocht die de rol van buddy op zich neemt. Deze rol kan iedere keer anders zijn. De buddy wordt een vertrouwd gezicht en kan een ingang zijn voor een nieuw sociaal netwerk wat ook na het verblijf in het Overweeghuis belangrijk is.
- Follow-up:
 - Vrouwen die besluiten terug te keren in de prostitutie mogen weten dat er altijd de mogelijkheid bestaat om opnieuw een beroep op ons te doen.
 - Voor vrouwen die besluiten uit de prostitutie te stappen wordt een passend vervolgtraject in kaart gebracht in samenwerking met partners. Er is overzicht van mogelijke uitstapprogramma's en contact met hulpverlenende instanties, zodat doorstroom geregeld kan worden.

Begrenzing en veiligheid

Het Overweeghuis is een plek waar men tot rust komt en kan overwegen. Het is een huis met zo weinig mogelijk regels om de laagdrempeligheid te waarborgen, en van daaruit een aanvulling te zijn in de huidige keten. Er zijn een paar basisregels/afspraken die strak

bewaakt zullen worden en daarmee bijdragen aan de veiligheid in en in de (nabije) omgeving van het huis. Deze zijn:

- tijdens het verblijf stopt de vrouw met haar werk in de prostitutie;
- gecontroleerd drugsgebruik op een/één veilige plek in huis;
- overlast veroorzaken voor de buurt en/of medebewoners mag niet.

Het Overweeghuis is een burgerinitiatief, en dus wordt het werk voor een groot deel gedaan door gemotiveerde vrijwilligers, waaronder ervaringsdeskundigen. Zij zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse begeleiding van de vrouwen, en zijn nauw betrokken bij de verdere ontwikkeling van het project.

We realiseren ons heel goed dat het opzetten van een dergelijke opvang geen simpele opgave is en dat we naast betrokken vrijwilligers de steun van professionele instellingen nodig hebben. Daarom hebben we contact gezocht met een aantal instellingen, o.a het Leger des Heils, Stichting Huis op de Muur en Punt26, die veel ervaring hebben in het werken met deze doelgroep en ons burgerinitiatief steunen. Daarnaast zijn er zorgprofessionals die het werk in het huis ondersteunen en het vrijwilligerswerk coördineren.

3 – Wie werken er?

Vanwege de complexe doelgroep en de complexe problematiek waar zij mee te stellen hebben is het belangrijk dat de ondersteuning tijdens de opvang berekend is voor deze taak. Het Overweeghuis zorgt voor 24-uurs aanwezigheid van getrainde vrijwilligers (waaronder wellicht ervaringsdeskundigen) en 1,5 fte professionele projectondersteuning. Hun taak is als volgt:

Vrijwilligers

- a. Dagelijks en in de avonduren is een gastvrouw aanwezig. Haar taak is vooral ervoor te zorgen dat de sfeer in huis goed is en dat het huishouden geregeld wordt.
- b. Contactpersoon (buddy). Elke bewoonster heeft een vrijwilliger (niet zijnde de gastvrouw of slaapwacht) als contactpersoon, die haar begeleidt bij bepaalde zaken. Bijvoorbeeld: contacten sociale dienst, begeleiding naar hulpverlening, dagbesteding. Daarnaast introduceert hij/zij de bewoonsters in (delen van) haar netwerk.
- c. Slaapwacht door permanente bewoning, door inwonend echtpaar of studenten. Wanneer aanvullende nachtbewaking nodig is, dan wordt deze ingekocht. We hebben ons in onze financiële overzichten op het punt van in te kopen beveiliging gebaseerd op de ervaringen van het Overweeghuis in Groningen, wat van vergelijkbare grootte en aard is.
- d. Algemene vrijwilligers, die aaneensluitend zorgen voor een 24/7 bezetting. Zij zorgen voor de gezelligheid, de dagelijkse contacten, de maaltijden, etc.

Projectondersteuning

We gaan uit van 1,5 fte professionele en betaalde krachten.

- a. Een vrijwilligerscoördinator, die de vrijwilligers aanstuurt, zorgt voor dagbesteding en het buddyproject vormgeeft.
- b. Daarnaast is er een zorg coördinator die verantwoordelijk is voor de intake en de voortgang van de trajecten van de vrouwen die tijdelijk verblijven in het Overweeghuis. Ook is de zorgcoördinator de contactpersoon in het contact met ketenpartners.

Bewaking

We gaan uit van permanente bewoning aangevuld met ingekochte nachtbewaking.

4 – Bestuur en samenwerkingspartners

Stichtingsbestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het totale project. Een aantal taken delegeert het bestuur aan de projectondersteuners. Het bestuur bestaat uit:

- Voorzitter: Nanda Olde (Communicatieprofessional, docent HAN)
- Secretaris: Andrea Pool (Advocaat asiel- en vreemdelingenrecht)
- Penningmeester: Jan-Remt Mellema (Projectmanager en adviseur van verschillende zorginitiatieven)
- Algemeen bestuurslid: Robert Plieger (Advocaat personen- en familierecht)

Taken

- Contacten met gemeente (samen met projectondersteuner) en overige partijen (i.s.m. projectondersteuner)
- Organiseer de opvang zodanig dat de vrouwen zich thuis voelen om tot rust te komen zodat zij een besluit kunnen nemen over hun toekomst.
- Financiën: fondsenwerving, begroting en jaarlijkse verantwoording aan subsidiegevers en fondsen.

Voor de het besluit- en beloningsbeleid van de stichting verwijzen we naar de statuten van de stichting.

Adviesraad

De stichting wordt ondersteund en geadviseerd door de Adviesraad. Deze bestaat uit:

- * Monique Netten (Leger des Heils, Regiomanager Zuid-Oost)
- * Hanneke Smit-vd Weetering (Beleidsmedewerker HR, Leerwerktrajecten, Mensenhandel)
- * Zonodig zullen andere experts later worden toegevoegd

Samenwerkingspartners

Onderstaande organisaties onderkennen de urgentie en de behoefte. Zij zetten zich op de volgende wijze in voor het Overweeghuis:

Het Leger des Heils

Het LdH is onze gesprekspartner bij de opzet van het huis en zal waarschijnlijk een zorgprofessional leveren.

Gemeente Nijmegen en gemeente Arnhem

Er zijn goede contacten met de gemeenten Nijmegen en Arnhem. De voorstellen voor financiële ondersteuning van dit burgerinitiatief worden binnenkort aan de raden aangeboden. Door deze mooie samenwerking van twee gemeenten zijn de kosten per gemeente lager.

Stichting Huis op de muur - Punt26 - Verslavingszorg

Deze organisaties zijn een belangrijke schakel in de verbinding met de doelgroep. Zij ontmoeten de vrouwen en zijn een belangrijke verwijzingsbron. Daarnaast zijn deze organisaties belangrijke samenwerkingspartners bij het zoeken naar vervolgstappen voor vrouwen die uit de prostitutie willen stappen.

Stichting Kwartiermakers

Deze stichting is de drijvende kracht geweest achter het opzetten van het Overweeghuis in Groningen en Utrecht. Zij ondersteunen ons vanuit hun expertise met deze huizen.

Evaluatie

Jaarlijks vindt een evaluatie plaats van dit project. De volgende zaken worden daarbij betrokken:

- Aantal vrouwen dat gebruik maakt van het Overweeghuis
- Stappen die vrouwen zetten na het Overweeghuis (uitstappen, middelengebruik, opnieuw werkzaam in prostitutie, al dan niet onder betere condities)
- Verbetering van gezondheid en welzijn van vrouwen (eigen mening en mening van vrijwilligers/hulpverleners),
- Opgebouwd netwerk buiten de prostitutie van de vrouwen
- Tevredenheid van vrouwen over de hulp van het Overweeghuis

5 – Financiën

Fondsenwerving en besteding

In het Nederlandse Zorgstelsel (zie brochure ministerie VWS) is de financiering van medische- zowel als geestelijke gezondheidszorg geregeld in uitgebreide wetgeving. Denk hierbij aan de Zorgverzekeringswet, de Jeugdwet, de WMO, en de WLZ. De grote uitdaging voor de beoogde opvang in een Overweeghuis is het feit dat vrouwen die willen overwegen om uit de prostitutie nog buiten iedere indicatiestelling vallen. En in sommige gevallen ook nog ongedocumenteerd zijn. Indien het besluit om te stoppen definitief genomen is zijn er wel bestaande trajecten voor hulpverlening en re-integratie. Vooralsnog is dit initiatief tot een Overweeghuis volledig afhankelijk van subsidies, giften en donaties. Daarvoor zijn de samenwerkingspartners van cruciaal belang. Daarnaast zijn bijdragen (zowel geldelijk als in natura) van kerken, kerkelijke organisaties, ondernemers en particulieren van groot belang.

De leden van het Stichtingsbestuur ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

Begroting

In dit initiële plan wordt een jaarbegroting gepresenteerd om een goed idee te krijgen van de jaarlijkse exploitatiekosten. Deze begroting moet worden gezien als een raming van de kosten en benodigde financiële middelen om een faciliteit zoals hier voorgesteld op te zetten en te exploiteren.

Jaarbegroting voorlopig

Jaarbegroting Overweeghuis Nijmegen Arnhem			
KOSTEN		INKOMSTEN	
Huisvesting			
Huur	€ 75.000	Subsidie gemeente Arnhem	€ 120.000
Energie incl water	€ 9.500	Subsidie gemeente Nijmegen	€ 120.000
Afval (container)	€ 1.500	Subsidie overheid overig / samenwerkingspartners	€ 25.000
OZB / Waterschap	€ 2.300	Kerken en derden	€ 5.000
Verzekeringen	€ 3.000		
Telefoon/TV/Internet	€ 960		
Klein onderhoud en reparaties	€ 2.500		
Brand- en Alarminstallatie/camera's	€ 2.000		
subtotaal huisvesting	€ 96.760		
Coördinatie en zorg			
Projectondersteuning	€ 75.000		
Nachtwacht	€ 50.000		
Detacheringskosten	€ 15.000		
Kosten vrijwilligers	€ 10.000		
Levensmiddelen	€ 6.000		
Schoonmaak	€ 2.500		
Recreatie/activiteiten	€ 5.000		
subtotaal coördinatie en zorg	€ 163.500		
Overige kosten			
Promotie	€ 900		
Bestuurskosten	€ 250		
Bestuursaansprakelijkheid	€ 1.000		
Adviesgroep	€ 1.000		
Onvoorzien	€ 5.000		
subtotaal overige kosten	€ 8.150		
TOTAAL KOSTEN	€ 268.410	TOTAAL INKOMSTEN	€ 270.000

Bronnen

Daalder, A.L. (2015). *Prostitutie in Nederland anno 2014*. Den Haag: WODC. Cahiers 2015-01.

Ministerie van VWS. *Het Nederlandse Zorgstelsel*. Den Haag januari 2016.

https://na.eventsccloud.com/file_uploads/d264531c5bd30ce1e9d6d4a88ff96179_Het_Nederlandse_Zorgstelsel.pdf